

Onderzoek naar werkzame elementen van twee scheidingsinterventies: meten van probleemafname in hulp bij (complexe) scheidingen

Aanleiding

Jaarlijks worden ruim 80.000 kinderen geconfronteerd met het uit elkaar gaan van hun ouders (WODC, 2019; Van der Valk e.a., 2020). Dit betreft het beëindigen van huwelijken, geregistreerd partnerschap en samenwonenconstructies. Scheidingsproblematiek krijgt terecht veel maatschappelijke aandacht. Een complexe scheiding heeft forse impact op welzijn, veiligheid en ontwikkeling van kinderen. Het is cruciaal om kinderen en hun ouders in een complexe scheiding goede hulp te bieden. Opvallend is dat er weinig zicht is op de mate van probleemafname en effectiviteit van de scheidingsinterventies in Nederland (Van der Valk e.a., 2020). Het huidige onderzoek speelt hierop in.

Vooronderzoek: ontwikkeling van een instrument voor screening en evaluatie

Mede dankzij subsidie van Pro Juventute is in een voorgaand project 'Screening en evaluatie van hulp bij complexe scheiding' (Goorden, Janssen & Pannekeet, 2019) een instrument ontwikkeld dat gebruikt kan worden door zorgprofessionals om samen met de cliënt de hulp bij een complexe scheiding vorm te geven en evalueren, en te kunnen reflecteren op de eigen effectiviteit. Op moment van schrijven van deze samenvatting loopt een onderzoek op basis van ZonMw subsidie waarin validering van dit instrument centraal staat.

Huidig onderzoek: probleemafname en werkzame elementen

Bij gebruik op grote schaal is het ontwikkelde instrument bruikbaar voor onderzoek naar o.a. de effectiviteit van interventies. In het mede door Pro Juventute gefinancierde vervolgonderzoek wordt de werkzaamheid van de interventies Ouderschap Blijft en Ouderschap na Scheiding onderzocht.

Middels voor- en nametingen in screening en evaluatie met het instrument en middels procesevaluatie bij de professionals gaan we na in hoeverre er sprake is van probleemafname na afloop van de geboden hulp en komt zicht op de werkzame elementen van deze interventies op het welbevinden en de (emotionele) veiligheid van kinderen.

Doel

Ons doel is het in kaart brengen in hoeverre kinderen en ouders na afloop van de interventie ervaren dat de problemen verminderd zijn, en welke elementen uit die interventies hieraan bijdragen. Aanvullend is het doel om te leren welke elementen uit de methodieken voorspellers zijn van een succesvolle interventie.

We willen het volgende te weten komen:

In hoeverre is er na inzet van de interventie sprake van probleemafname in de samenwerking en communicatie tussen ouders, en in de ernst en frequentie van conflicten tussen ouders? In hoeverre is er verbetering in het maken van afspraken tussen ouders en in het welzijn van iedere ouder?

In hoeverre is er na inzet van de interventie probleemafname in de vorm van verbetering van het contact tussen ouder en kind (in termen van het opnieuw tot stand brengen van contact, verbeteren

van de kwaliteit van contact met de ouder waarmee geen of slecht contact was), van verbetering van het welzijn van kinderen, en van verminderen van loyaliteitsproblemen en stress?

Wat zijn werkzame elementen van de twee genoemde scheidingsinterventies? Welke elementen uit deze interventies zijn voorspellers voor een succesvolle uitkomst van de interventie?

Opbrengsten ten goede van

De opbrengsten van dit project komen direct en indirect ten goede aan kinderen en ouders in complexe scheiding, aan professionals die met deze cliënten werken en aan ontwikkelaars en onderzoekers van interventies gericht op (complexe) scheidingen.

Cofinanciering

Het project wordt gerealiseerd met cofinanciering vanuit ZonMw en de Vereniging Ouderschap Blijft, daarnaast met investeringen in natura vanuit diverse praktijkinstellingen. De Universiteit Utrecht leidt het project en onderzoekers van de instellingen Altra/iHUB en Sterk Huis nemen het voortouw in het onderzoek en de ontwikkeling.

Contact

Voor vragen of meer informatie kunt u contact opnemen met de onderzoekers:

[Olaf Goorden](#) (praktijkonderzoeker/methodiekontwikkelaar bij [Altra/iHUB](#))

[Bernadette Janssen](#) (gedragswetenschapper/onderzoeker bij [Sterk Huis](#))

Aangehaalde literatuur

- Goorden, O., Janssen, B., & Pannekeet, M. (2019) Screening en evaluatie bij complexe scheiding: een nieuw instrument voor praktijk en wetenschap. *Echt Scheiden: magazine voor professionals*, 60-61.
- Van der Valk, I. E., Van den Berg, G., Van der Veldt, M. C., & Anthonijsz, I. (2020). *Revisie Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen voor jeugdhulp en jeugdbescherming*. Utrecht: Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk, Nederlands Instituut van Psychologen, Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen.
- WODC (2019). *Factsheet 2019-1: Scheidingen 2018*. Den Haag: Ministerie van Justitie en Veiligheid.